
INKOMENS IN VEEL LANDBOUWSECTOREN IN DE LIFT

Walter van Everdingen en Jakob Jager

Het gezinsinkomen uit bedrijf op het gemiddelde land- en tuinbouwbedrijf is in 2005 duidelijk hersteld ten opzichte van het lage niveau van het voorgaande jaar. Met een gemiddeld inkomen uit bedrijf van ongeveer 45.000 euro per bedrijf zal het jaar 2005 zelfs de boeken in gaan als een van de beste jaren sinds de millenniumwisseling. De inkomensverbetering van het gemiddelde bedrijf stond voornamelijk onder invloed van gunstige prijsontwikkelingen in de veehouderij. Per individueel bedrijf zijn de verschillen echter groot, zowel in inkomensniveau als in ontwikkeling. In dit artikel wordt per bedrijfstype in het kort de ontwikkeling van het bedrijfsresultaat in 2005 geschetst.

Resultaten in vogelvlucht

De ontwikkeling van de inkomens en resultaten is in december 2005 uitgebreid aan de orde geweest in het rapport *Actuele ontwikkeling van bedrijfsresultaten en inkomens in 2005* en in diverse Agri-Monitor-artikelen. Die uitkomsten zijn ten behoeve van het *Landbouw-Economisch Bericht 2006* bijgesteld met nieuw beschikbaar gekomen informatie. Omdat de resultaten en de achtergronden in de meeste gevallen niet veel afwijken van die uit december, wordt in dit artikel de inkomenspositie in 2005 alleen in vogelvlucht in beeld gebracht. De akkerbouw, melkveehouderij en intensieve veehouderij (met uitzondering van de vleesvarkensbedrijven) doen het in 2005 beter dan in 2004, net als de meeste opengrondstuinbouwbedrijven. Op de glastuinbouw- en champignonbedrijven vallen de resultaten tegen (tabel 1).

Melkveehouderij

Een duidelijke verbetering van het inkomen. De lichte daling van de melkprijzen wordt gecompenseerd door hogere EU-premies, hogere opbrengsten van het vee en de schaalvergroting van de bedrijven. Bij het gemiddeld geraamde inkomen kunnen ondernemers het vermogen versterken.

Varkenshouderij

Het inkomen verbetert op veel varkensbedrijven, behalve op de vleesvarkensbedrijven. Voor het tweede achtereenvolgende jaar zijn er hogere opbrengstprijzen en daarnaast in 2005 bovendien lagere veevoerprijzen. In 2005 kunnen de bedrijven, net als in 2004, besparingen boeken, na de forse ontsparingen in voorgaande jaren.

Pluimveehouderij

Opnieuw een teleurstellend jaar voor legpluimveehouders. Door de laag gebleven eierprijzen is het inkomen opnieuw duidelijk negatief. Vleeskuikenhouders boeken betere resultaten door hogere prijzen voor het product en lagere voerkosten, na enkele matige jaren. Aan het eind van 2005 zien de vleeskuikenhouders de prijzen wel duidelijk dalen door de dreigende vogelpest.

Akkerbouw

De inkomens herstellen in 2005 licht, vooral door hogere prijzen van poot- en consumptieaardappelen en uien. Lagere prijzen van suikerbieten drukken het inkomensherstel. Op bedrijven met veel zetmeelaardappelen daalt het inkomen.

Glastuinbouw

In alle delen van de glastuinbouw (groenten, bloemen en potplanten) daalt het inkomen door de forse stijging van de gasprijzen. De daling is het meest ingrijpend voor de groentetelers.

Champignonteelt

Door een verdere daling van de prijzen dalen de inkomens opnieuw.

Opengrondsgroente

Voor de meeste groenten is er een sterke stijging van de prijzen door een krimp van het areaal. Door de langere winter zijn er ook gunstige prijzen van de wintergroenten.

Fruit

De geringere oogstomvang resulteert in hogere prijzen voor de appels en peren en een iets hoger inkomen.

Bloembollen

Door een krimp van het areaal is het inkomen niet verder onder druk gezet. Door hogere prijzen voor zomerbloeiërs en kostenbesparing is het inkomen toegenomen.

Boomteelt

Door toename van het areaal en dalende export stonden de prijzen onder druk. Het impulsieve gedrag van de consument maakt de bedrijven kwetsbaarder. Het inkomen daalt hierdoor licht.

Totaal land- en tuinbouw:

Het inkomen van de gehele land- en tuinbouw neemt in 2005 toe en herstelt van het dieptepunt in 2004. De waarde van de productie stijgt bij licht stijgende productiekosten. Tegenover een daling van veevoerkosten staan sterk stijgende energiekosten. Per saldo verbetert het inkomen per bedrijf met bijna 30 procent.

Tabel 1 Rentabiliteit (opbrengst per 100 euro kosten) en gezinsinkomen uit bedrijf (x 1.000 euro per bedrijf) op land- en tuinbouwbedrijven, totaal en naar bedrijfstype

	Rentabiliteit			Gezinsinkomen uit bedrijf		
	2003	2004	2005 (r)	2003	2004	2005 (r)
Totaal land- en tuinbouw	85	81	88	38,6	34,7	45,0
Melkveebedrijven	73	71	82	34,7	43,7	60,0
Fokvarkensbedrijven	77	98	107	-13,9	77,2	110,0
Vleesvarkensbedrijven	84	102	98	-6,4	58,5	41,0
Gesloten varkensbedrijven	81	101	105	-2,1	118,4	136,0
Leghennenbedrijven	110	75	84	135,5	-76,0	-15,0
Vleeskuikenbedrijven	91	92	106	-6,5	3,7	98,0
Akkerbouwbedrijven	89	71	80	41,2	9,2	20,0
Glasgroentebedrijven	106	90	88	126,5	41,8	9,0
Snijbloemenbedrijven onder glas	92	92	92	39,3	50,6	44,0
Pot- en perkplantenbedrijven onder glas	101	97	97	79,3	67	61,0
Champignonbedrijven	94	93	89	51,6	49,6	29,5
Opengrondsgroentebedrijven	80	79	90-95	27,7	23,0	60-70
Fruitteeltbedrijven	87	80	82-87	49,5	33,0	33-43
Bloembollenbedrijven	89	90	91-95	18,8	23,0	30-40
Boomkwekerijbedrijven	92	89	85-89	69,3	58,0	50-60

Bron: Bedrijven-Informatienet van het LEI.

Meer informatie:

Actuele resultaten over de sectoren zijn terug te vinden via BINternet op de website van het LEI (www.lei.nl)